

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

Qualiter seculares, vulgares ac laici habere se debent ad suos Dominos
temporales ac iudices 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

patri spirituali & benefactori præci-
 puo, sicut iam satis ostensum est. In *Ingratitudo.*
 gratitudo autem est graue peccatum,
 atq; iustitiæ directè contrarium. Sic *1. Reg. 31.*
 habitatores Iabes Galaad grati fuerunt
 Saul regi. cuius amore & gratitudine
 etiam corpus eius & corpora filiorum
 eius occisa, abstulerunt cum grandi
 periculo & labore de muro Bethsan, v-
 bi à Philistæis erant suspensa: sepelie-
 runtque ea in nemore Iabes, sicut in
 fine primi Regum describitur,

*Qualiter seculares, vulgares ac laici
 habere se debent ad suos Dominos
 temporales ac iudices.*

Art. XIII.

Subiecti estote omni huma- *2. Pet. 2.*
 næ creature propter Deum,
 siue regi tanquam præcellē-
 ti, siue ducibus, tanquam ab
 eo missis ad vindictam malefactorum,
 laudem verò bonorum. In veteri testa-
 mento in populo Dei non erat nisi pō-
 tiffex vnus, & rex vnus: quia lex illa
 Mosaica vni tantum Iudæorum popu-
 lo data est. Porro lex Euangelica toti
 mūdo est prædicata & tradita: idcirco
 h in pō-

in populo Christiano tam in spiritali, quàm in seculari statu, diuersi sunt gradus praelationum & dignitatum ac iurisdictionū: quia in statu spiritali sunt sacerdotes, Parochi, Decani rurales, archipresbyteri, archidiaconi, episcopi, archiepiscopi, primates, patriarchæ & papa. Porrò in statu seculari sunt in singulis pagis & villis communiter, Scabini & Schultetus. In urbibus quoque sunt Consules vel Magistri ciuium, Senatores, vel Consiliarij iurati, officiatiq; alij. Deinde diuersi sunt gradus seclarium dominorum ac iudicium quorum aliqui præfunt villis, in quibus constituunt Schultetum & Scabinos, Seclarium demum dominorū quidā sunt domicelli seu milites, quidam Barones, aliqui Comites, aliqui Duces, quidam Reges: & vnus supremus, qui imperator vocatur. Multumque expediret quòd vnus esset totius populi Christiani monarcha & imperator. Et sicut spiritalium praelatorū diuersæ sunt actiones magis ac minus eminentes, iuxta diuersos gradus suarum praelationum: sic seclarium dominorū ac iudicū: quorū quo maior & altior est potestas, eo eminentiores

*Monarchia
cōmendatur.*

forti

H. DE VITA CHRISTIAN. 178

forti sunt actiones, ac pluribus p̄sunt.
Itaq; sicut quilibet Christianus tenetur
spiritualibus suis obedire praelatis, in ijs,
in quibus eorum iurisdic̄tio se super ip-
sos extendit: ita & secularibus superio-
ribus suis. Attamen in utroq; iure po-
test appellatio fieri. Spectat ergo ad
quelibet Christi fidelē, vnicuiq; supe-
riori impendere honorē, obtempera-
tionem, obedientiam secundum men-
suram & gradum superioritatis eorū:
nec ipsis irrationabiliter contradicere
aut reniti: imō tanquam summi do-
minatoris ac iudicis vicarios atque
communes iuris ministros diligere, ho-
norare, audire. Porro quid specialiter
spectet ad dominos seculares, infrā a-
liqualiter est tangendum. Habent autē
diuersæ vrbes diuersa priuilegia, ple-
biscia, statuta, iura, consuetudines, ob-
seruantias, ritus, quæ sibi volunt à suis
principibus obseruari: contra quæ e-
tiam arbitrantur sibi non posse ali-
quid ab eis iuberi: cuius rei occasio-
ne interdum graues oriuntur dissen-
siones, de qua re difficile est ferre iudi-
cium. Nunc verò tetigisse sufficiat,
quòd seculari potestati sit obediendū
in suo foro, in ijs, ad quæ se ipsa ex-

*Primores in
obseruandi.*

tendit, sicut & potestati spiritali. Consequenter ergo tangendum est, ad quæ singuli quiq; seculares principes, pre-fidentes, officii ac iudices obligentur.

De virtutibus & actibus, ad quos specialiter obligantur ciuitatum rectores. Art. XV.

Eccles. 10.

Secundum iudicem populi. sic & ministri eius: & qualis est rector ciuitatis, tales & habitantes in ea. Finis necessitatem imponit ipsæ, quæ ordinantur in ipsum. Ideo secundum exigentiam finis disponenda sunt media. Porro finis iuris atque regiminis spiritualis, est beatitudo æterna, à qua directè impedit peccatum mortale: veniale quoque peccatum aequaliter inde incuruat ac indisponit. Idcirco in iure diuino ac spiritali regimine prohibetur omne peccatum mortale, & dissuadetur veniale. Et utriusque, maxime autem mortali, pœna debetur. Finis verò iuris ac regiminis secularis, est pacifica hominum inter ipsos conuersatio, quæ tamen in Christianis ordinatur ad præfatum spiritalis

*Finis iuris
spūalis quis.*

*Finis iuris
civilis quis.*